

Lovforslag nr. L 79. Fremsat den 2. november 1988 af socialministeren (Aase Olesen)

Forslag

til

Lov om ændring af lov om social bistand

(Ændring af reglerne om finansiering)

§ 1

I lov om social bistand, jf. lovbekendtgørelse nr. 171 af 25. marts 1987, som ændret senest ved § 2 i lov nr. 353 af 1. juli 1988, foretages følgende ændringer:

1. I § 134, stk. 3, nr. 2, udgår: »eller«.

2. I § 134, stk. 3, indsættes efter nr. 2 som nyt nummer:

»3) udlændingelovens § 9, stk. 2, nr. 4, i umiddelbar fortsættelse af en opholdstilladelse efter udlændingelovens § 9, stk. 2, nr. 2,«.

Nr. 3 bliver herefter nr. 4.

3. I § 134, stk. 3, nr. 3, der bliver nr. 4, ændres »nr. 1 og 2« til: »nr. 1-3«, og efter »en sådan person.« indsættes: », eller«.

4. I § 134, stk. 3, indsættes efter nr. 3, der bliver nr. 4, som nyt nummer:.

»5) udlændingelovens § 9, stk. 2, nr. 4, når tilfældelsen er meddelt til en mindreårig asylsøgende udlænding.«.

5. I § 136 indsættes som nye stykker:

»Stk. 2. For en person med pension efter den sociale pensionslovgivning, som er optaget i en institution, der er omfattet af § 85 a, udbetaler staten i 1989 og 1990 til kommunen et beløb, der udgør henholdsvis 950 kr. månedlig og 1.000 kr. månedlig. Beløbet udbetales fra det tidspunkt, hvor institutionen bliver omfattet af § 85 a. Stk. 1, sidste punktum, gælder tilsvarende for disse institutioner.

Stk. 3. Det samlede beløb til udbetaling efter den ordning, der er nævnt i stk. 2, udgør 48 mio. kr. for finansåret 1989 og 97 mio. kr. for finansåret 1990«.

§ 2

Loven træder i kraft den 1. januar 1989.

Bemærkninger til lovforslaget

Refusion af udgifter til flygtninge

Efter bistanndslovens § 134, stk. 3, yder staten refusion til kommuner og amtskommuner for udgifter til flygtninge m.fl. De ændringer, der foreslås i nr. 1-4, er overvejende af teknisk og redaktionel karakter.

Efter udlændingelovens § 9, stk. 2, nr. 2, kan der gives opholdstilladelse til udlændinge, der befinder sig i en sådan situation, at væsentlige hensyn af humanitær karakter afgørende taler for at imødekomme en ansøgning, uden at den pågældende dog anses for omfattet af lovens § 7, stk. 1 eller 2.

Justitsministeriet har oplyst, at der i 1985 blev givet 70 tilladelser, i 1986 og 1987 henholdsvis 367 og 262. Justitsministeriet forventer, at antallet af tilladelser for fremtiden bliver noget mere begrænset.

Denne persongruppe blev med lov nr. 938 af 23. december 1986 omfattet af refusionsbestemmelsen med virkning fra 1. januar 1987. I drøftelserne om de kommunaløkonomiske konsekvenser var det forudsat, at refusionsperioden skulle være 6½ år ligesom for de andre persongrupper, der er omfattet af bestemmelsen.

Justitsministeriet har oplyst, at der efter 2 år med opholdstilladelse efter § 9, stk. 2, nr. 2, efter ansøgning meddeles de pågældende opholdstilladelse efter § 9, stk. 2, nr. 4.

Med de ændringer, der foreslås under nr. 1-3, tydeliggøres det, at refusionsperioden for denne persongruppe er 6½ år, uanset at opholdsstatus ændres som nævnt. Der regnes derfor ikke med økonomiske konsekvenser i forbindelse med denne del af forslaget.

Nr. 4 vedrører børn, der ankommer til landet uden forældre. En del af disse børn opnår opholdstilladelse efter udlændingelovens § 7, stk. 1 eller 2. En lille gruppe, overvejende de yngste, får ikke flygtningestatus, men opholdstilladelse efter § 9, stk. 2, nr. 4. Det skyldes, at barnet som følge af sin alder ikke antages at være udsat for forfølgelse på grund af sin race, religion, nationalitet etc.

Justitsministeriet har oplyst, at der i 1988 indtil den 1. august er meddelt ca. 20 opholdstilladelser til mindreårige uledsagede børn, hovedsageligt fra Iran, ef-

ter udlændingelovens § 9, stk. 2, nr. 4. Justitsministeriet har ikke tal for tidligere år, men anfører, at spørgsmålet om opholdstilladelse til uledsagede børn ikke i nævneværdig grad var aktuelt i årene før 1988. På baggrund af den seneste udvikling i landet – våbenhvilen i krigen med Irak – forventes det, at antallet igen falder til et helt ubetydeligt niveau.

Der er således tale om et meget beskedent antal børn med opholdstilladelse efter § 9, stk. 2, nr. 4, men de er fordelt på et forholdsvist lille antal kommuner. Derfor finder regeringen det ønskeligt, at denne flygtningelignende persongruppe bliver omfattet af bestemmelsen om fuld refusion, et ønske, der deles af Kommunernes Landsforening.

Kompensation til kommunerne i forbindelse med pensionsudbetaling til plejehjemsbeboere efter § 85 a.

Fra den 1. januar 1989 kan kommunalbestyrelsen træffe beslutning om at udbetale pension til beboerne i et eller flere af kommunens plejehjem, jf. § 85 a. Herefter skal beboerne betale for bolig, el og varme samt for de øvrige ydelser, de modtager som led i plejehjemsopholdet.

Det beløb, som staten udbetaler til kommunerne efter § 136, bortfalder for de plejehjem, der bliver omfattet af § 85 a.

Det er fra kommunal side anført, at dette vil medføre merudgifter for kommunerne.

Formålet med § 85 a er at give plejehjemsbeboere større mulighed for at administrere deres økonomi selv og give dem mulighed for større selvbestemmelse ved valget af ydelser. Realiseringen af dette formål bør ikke hindres af økonomiske overvejelser.

Derfor foreslås det, at der inden for rammerne af et puljebeløb gives kommunerne kompensation for indtægtstab i 1989 og 1990, hvor § 85 a skal være gældende. Det foreslåede kompensationsbeløb på 950 kr. månedlig i 1989 og 1.000 kr. månedlig i 1990 skal udbetales til kommunen fra det tidspunkt, da institutionen bliver omfattet af § 85 a. Beløbet skal deles mellem de offentlige myndigheder, der afholder udgifterne ved institutionsopholdet, dvs. på samme måde som efter § 136.

Inden udgangen af 1990 skal bestemmelserne om betaling for ophold i plejehjem m.v. tages op til revision med henblik på overvejelser om at ændre betalingssystemet i institutioner generelt.

Administrative konsekvenser

Lovforslaget giver næppe større administrative problemer for kommunerne. Med hensyn til forslaget om kompensationsordning vedrørende § 85 a-plejehjem forudsættes det, at Socialstyrelsen med henblik på administrationen af de afsatte puljebeløb løbende registrerer antallet af plejehjemsbeboere, der bliver omfattet af reglen om udbetaling af pensionen. Registreringen vil kunne ske på grundlag af de lovpligtige indberetninger fra kommunerne om etablering af en § 85 a-ordning.

Økonomiske konsekvenser

Det årlige refusionsbeløb i forbindelse med de foreslåede ændringer vedrørende flygtninge anslås til i alt 4 mio. kr. årligt, som vil blive udlignet over de generelle tilskud til kommuner og amtskommuner, med halvdelen fra hver. Beløbet er forhandlet med de kommunale parter.

Til den foreslåede kompensationsordning vedrørende § 85 a-plejehjemmene er afsat 48 mio. kr. i 1989 og 97 mio. kr. i 1990 (PL = 1988).

Under forudsætning af, at der er fuld efterspørgsel af samtlige ydelser, vil ca. 4.000 plejehjemsbeboere kunne være omfattet af ordningen i hele 1989 og ca. 8.000 i hele 1990. Antallet af beboere, der inden for bevillingen kan omfattes af ordningen, afhænger af, hvor hurtigt tilgangen kommer. De ovennævnte tal på årsbasis svarer f.eks. til en gennemsnitlig tilgang til ordningen på 500 om måneden i perioden 1. januar 1989 til 1. december 1990.

Det samlede beløb svarer til tilskudsloftet. Overskrides dette loft som følge af, at efterspørgslen viser sig større end forudsat, ydes der ikke tilskud til den efterfølgende tilgang af institutioner, der overgår til § 85 a-ordningen, idet der alene er tale om en frivillig ordning.

Kompensationen vil bevirke, at kommunerne bliver stillet udgiftsmæssigt neutralt i 1989 og 1990 ved inddragelse af plejehjem under § 85 a-ordningen (udbetaling af pension til plejehjemsbeboere). Forslaget har været forhandlet med de berørte kommunale parter, der er enige i, at forslaget vil være udgiftsneutralt for kommunerne.

Bilag

I dette bilag er (med mindre skrift)
indsat den gældende formulering af de bestemmelser,
der berøres af lovforslaget

§ 1

I lov om social bistand, jf. lovbekendtgørelse nr. 171 af 25. marts 1987, som ændret senest ved § 2 i lov nr. 353 af 1. juli 1988, foretages følgende ændringer:

1. I § 134, stk. 3, nr. 2, udgår: »eller«.

2. I § 134, stk. 3, indsættes efter nr. 2 som nyt nummer:

»3) udlændingelovens § 9, stk. 2, nr. 4, i umiddelbar fortsættelse af en opholdstilladelse efter udlændingelovens § 9, stk. 2, nr. 2,«.

Nr. 3 bliver herefter nr. 4.

3. I § 134, stk. 3, nr. 3, der bliver nr. 4, ændres »nr. 1 og 2« til: »nr. 1-3«, og efter »en sådan person.« indsættes: », eller«.

4. I § 134, stk. 3, indsættes efter nr. 3, der bliver nr. 4, som nyt nummer:

»5) udlændingelovens § 9, stk. 2, nr. 4, når tilladelsen er meddelt til en mindreårig asylsøgende udlænding«.

§ 134. Staten afholder udgifterne vedrørende de institutioner m.v., der forbliver under staten efter lov om udlægning af åndssvageforsorgen og den øvrige særforborg m.v.

Stk. 2. Staten afholder udgifterne efter § 5 til forsørgelse i udlandet.

Stk. 3. Staten afholder udgifterne efter afsnit III-VII, med undtagelse af § 87, til en udlænding, der har fået opholdstilladelse efter

1) udlændingelovens §§ 7-8,

2) udlændingelovens § 9, stk. 2, nr. 2, eller

3) udlændingelovens § 9, stk. 1, nr. 2-4, som følge af tilknytning til en i Danmark fastboende person, når denne person selv er kommet til landet efter de bestemmelser, der er nævnt i nr. 1 og 2, eller når tilknytningen kan føres tilbage til en sådan person.

Dette gælder i 6½ år efter datoen for opholdstilladelsen.

5. I § 136 indsættes som nye stykker:

»Stk. 2. For en person med pension efter den sociale pensionslovgivning, som er optaget i en institution, der er omfattet af § 85 a, udbetaler staten i 1989 og 1990 til kommunen et beløb, der udgør henholdsvis 950 kr. månedlig og 1.000 kr. månedlig. Beløbet udbetales fra det tidspunkt, hvor institutionen bliver omfattet af § 85 a. Stk. 1, sidste punktum, gælder tilsvarende for disse institutioner.

Stk. 3. Det samlede beløb til udbetaling efter den ordning, der er nævnt i stk. 2, udgør 48 mio. kr. for finansåret 1989 og 97 mio. kr. for finansåret 1990.«

§ 136. For en person med pension efter den sociale pensionslovgivning, som er optaget i en institution, hvor den sociale pension benyttes til betaling for opholdet, udbetaler staten til kommunen et beløb, der svarer til den sociale pensions grundbeløb. Beløbet udbetales fra det tidspunkt, da pensionen benyttes til betaling for opholdet. Beløbet deles mellem de offentlige myndigheder, der afholder udgifterne ved institutionsopholdet.